

Dovoditi u pitanje „cijepljenje“ na tako paušalni način kako to čini dr. Lidija Gajski, isto je kao i paušalno dovoditi u pitanje „intravensku terapiju“ ili „radiološke pretrage“. Zaprepašteni smo glatkom suradnjom koju je kolegica Gajski dobila od uredništva Liječničkih Novina. Da je uredništvo uputilo njezin rukopis nekoj relevantnoj instanci ili stručnjaku koji se bavi pitanjem cijepjenja s namjerom, ne da ga recenzira, već dobije prigodu u istom broju Liječničkih Novina objaviti i drugačije od „drugog“ mišljenja, takav urednički postupak bio bi još prihvatljiv. Ovako, uređivački postupak nanosi medicini, javnom zdravstvu i djeci veću štetu no što je, možda, netko mislio da bi moglo biti koristi.

S obzirom da je, u krajnjoj crti, ovaj tekst i uređivački postupak zapravo vapaj za informacijom, ma kako on bio neobičan, donosimo, u nastavku, s po jednom rečenicom obrazloženje za cijepjenja koja su obvezatna prema programu koji je na snazi u našoj zemlji, za one i radi onih kojima je do te informacije stalo.

Tuberkuloza. BCG ne može iskorijeniti zarazu, ali bitno smanjuje pojavu diseminirane bolesti u djece. Incidencija se može značajnije smanjiti tek traganjem za kliconošama (latentna tuberkuloza) i njihovim liječenjem.

Hepatitis B. Cijepljenjem novorođenčadi, te djece u 6. razredu koja nisu bila cijepjena kao novorođenčad, stopa HBs-antigenemije u stanovništvu pasti će za 99,9% u roku od oko 20 godina. Stječe se osobna zaštita od najranije dobi protiv jedne neizlječive bolesti. Cijepljenje je i mjera prevencije hepatocelularnog karcinoma.

Difterija. Cijepljenjem se postiže individualna zaštita od difterijskog toksina, ali klica ostaje nedirnuta. U područjima u kojima se prestalo cijepiti, kao što je bio slučaj u nekim zemljama bivšeg Sovjetskog Saveza, došlo je u 1990.-tim godinama do epidemija s više desetaka tisuća oboljelih. Iz toga je jasno da obustava cijepjenja protiv difterije ne dolazi u obzir.

Tetanus. Cijepljenje pruža samo individualnu zaštitu. Individualna zaštita na dugi rok može se osigurati jedino redovitim docjepljivanjem.

Hripavac. Preko 90% necijepjene ili nepotpuno cijepjenje dojenčadi i male djeci oboli nakon izlaganja. Cijepljenje ne iskorjenjuje klicu, ali štiti od obolijevanja koje u dojenačkoj dobi može biti, i najčešće jest komplicirano teškim neurološkim i respiratornim posljedicama. Prirodno prebolijevanje infekcije ne zaostavlja znatniju imunost. Zaštitnost nakon provedenog cijepjenja u dojenačkoj i predškolskoj dobi, gubi se oko 10. godine života. Adolescenti i odrasli, koji obolijevaju slikom blažih prehladnih simptoma, ili sindromom protražiranog kašlja, glavni su izvor infekcije za dojenčad i malu djecu. Stoga se u mnogim zemljama razmatra mogućnost uvođenja docjepne doze za adolescente i odrasle.

Dječja paraliza. Sustavnim procjepljivanjem oralnom (živom) polio vakcinom u Hrvatskoj je divlji polio praktički eliminiran. Zadnji slučaj zabilježen je 1989. g. U susjednim zemljama, osobito jugoistočno, stanje nije sigurno. Padom procijepljenosti pojavio bi se rizik unosa divljeg virusa iz drugih područja pa obustava cijepjenja (još) ne dolazi u obzir. Sada se cijepljenje provodi inaktiviranom (mrtvom) poliovakcinom, zbog malog rizika postvakcinalnog polia prouzročenog atenuiranim sojem, prvenstveno u odraslih koji su davno cijepjeni.

Haemophilus influenzae tip b. U zemljama koje počnu provoditi ovo cijepljenje kao univerzalno u ranoj dojenačkoj dobi, u roku od 2 godine očito je 85-95% smanjenje invazivnih bolesti (gnojni meningitis, sepsa, upala pluća) prouzročenih s *H. influenzae* tipa b. Cjepivo ne zaštićuje od infekcije drugim sojevima *H. influenzae*.

Ospice, zaušnjaci, crljenka. U roku od godine dana od prestanka cijepjenja mogle bi se očekivati velike epidemije ospica među djecom i povratak komplikacija kao što su: upale pluća, gnojni otitis, encefalitis i odložena komplikacija –subaktuni sklerozirajući panencefalitis. Pojavile bi se epidemije zaušnjaka s određenim postotkom orihitisa i sterilnost muškaraca. Pojedine recentne epidemije u zemljama Zapadne Europe isključivo su vezane za skupine obitelji ili škole u kojima se, mimo svih stručnih preporuka i propisa, zbog antivakcinacijskog opredjeljenja, ne provodi redovito cijepljenje.

Dospijevanjem u generativnu dob necijepljene ženske dojenčadi, dakle nakon oko 18-25 godina, vjerojatno bi se ponovno javila i rubeolarna empriopatija.

Nabacivanje sumnji da se kao posljedica „cijepljenja“ (kojeg?) javlja „nagla smrt dojenčadi“ (vjerojatno: iznenadna dojenčaka smrt), razne autoimune bolesti, dijabetes tipa I, Crohn i pervazivni razvojni poremećaj, može se, na isti način, učiniti za bilo što i za bilo koga u bilo kojoj kombinaciji na ovome svijetu. Iznenadna dojenačka smrt nema veze s cijepljenjem u toj dobi, već, dokazano, s položajem spavanja na trbuhu, pasivnom izloženosti duhanskom dimu i akutnim dišnim infekcijama. Nije prihvatljivo uskrisivati zabačene teze nakon što su jasno opovrgnute. Npr., jedan Lancet u veljači 2010. javno je u cijelosti povukao publikaciju iz 1998. u kojoj je Andrew Wakefield (kirurg!) i još 12 suautora tvrdilo kako cjepivo protiv ospica, zaušnjaka i rubele uzrokuje ilealnu limfoidnu nodularnu hiperplaziju, nespecifični kolitis i pervazivni razvojni poremećaj. Wakefield je izbrisan s popisa liječnika Ujedinjenog Kraljevstva, a *General Medical Council* je njegov rad okvalificirao kao „nepošten“, „neetičan“ i „debelokožan“ (*dishonest, unethical, callous*). Čini nam se da je kolegica Gajski potpuno svjesna tih okolnosti, pa, umjesto ilealne limfoidne hiperplazije i pervazivnog razvojnog poremećaja, spominje Crohnovu bolest i autizam, što zvuči još gore, ali ne posve isto kao u naslovu odbačenog Wakefieldovog članka. Kada je spomenut dijabetes tipa I kao posljedica cijepljenja, recimo i ovo: hipotezu je u SAD, otprilike istodobno kada je i Wakefieldov članak uzbudio duhove, izbacio izvjesni JB Classen koji se bavio pokusima na miševima, patentirao pokus kojim je tvrdio da je pokazao kako cijepljenje u ranoj dojenačkoj dobi uzorkuje inzulin ovisni dijabetes (u miševa), i to poopćio na čovječju vrstu, a onda, kada je uzvitlao prašinu, prodavao svoj patent preko tvrtke *Classen Immunotherapies* drugim istraživačima koji su konačno opovrgli njegove tvrdnje. Inače, taj JB Classen javlja se na jednom, za odgovornog čovjeka i stručnjaka krajne mutnom website-u www.whale.to, na kojem se s najvećom ozbiljnosti prepisuju protokoli sionskih mudraca i kao prikriveni gospodari Zemlje spominju nekakvi „reptilijanci“. Nažalost, uočili smo da se i kolegica Gajski uvelike oslanja na reference u kojima se pojavljuju ti „reptilijanci“.

Sapienti sat.

Sekcija za alergologiju i kliničku imunologiju Hrvatskog pedijatrijskog društva

Prim. dr. sc. Darko Richter, predsjednik,

spec. pedijatrije i uže specijalnosti pedijatrijske alergologije i kliničke imunologije

darkorichter@gmail.com '-----